

Štátny archív v Nitre

Výročná správa
2017

ÚVOD

Štátny archív v Nitre je zariadením sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Má 2 oddelenia (oddelenie služieb verejnosti a oddelenie na spracúvanie archívnych dokumentov) a 5 pracovísk (Komárno, Levice, Nové Zámky, Šaľa a Topoľčany). Do jeho teritoriálnej pôsobnosti patrí Nitriansky kraj (okresy Nitra, Zlaté Moravce, Nové Zámky, Levice, Šaľa, Topoľčany), čiastočne Trnavský (Galanta, Dunajská Streda) a Trenčiansky kraj (Partizánske, Bánovce nad Bebravou). Výročná správa Štátneho archívu v Nitre za rok 2017 podáva prehľad a informácie o jeho činnosti a najdôležitejších dosiahnutých výsledkoch. Správa sa sústreďuje na okruhy hodnotenia činnosti ako sú personálny stav a odborné činnosti pracovníkov archívu, evidencia archívneho dedičstva SR, predarchívna starostlivosť, spracúvanie a prístupňovanie archívnych dokumentov, prístup k archívnym dokumentom, príručná odborná knižnica, výskumná, publikačná a kultúrno-osvetová činnosť a organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna práca.

1. PERSONÁLNY STAV

V personálnom stave došlo oproti roku 2016 k miernemu zlepšeniu, a to zvýšením systematizácie o 1 miesto v platovej triede 4, ktoré bolo pridelené Archívu Komárno v snahe o optimalizáciu tamajšieho personálneho stavu (zvýšenie zo 4 na 5 zamestnancov) od 15. 2. 2017. K trvalému obsadeniu tohto miesta došlo od 15. 11. 2017, do 30. 7. bolo miesto obsadené dočasnou štátnou službou.

V roku 2018 sa predpokladá zvýšenie personálneho stavu na pracovisku v Komárne ešte o 1 miesto v 2 PT presunom z pracoviska Levice, čím sa optimalizuje stav v Komárne na 6 zamestnancov.

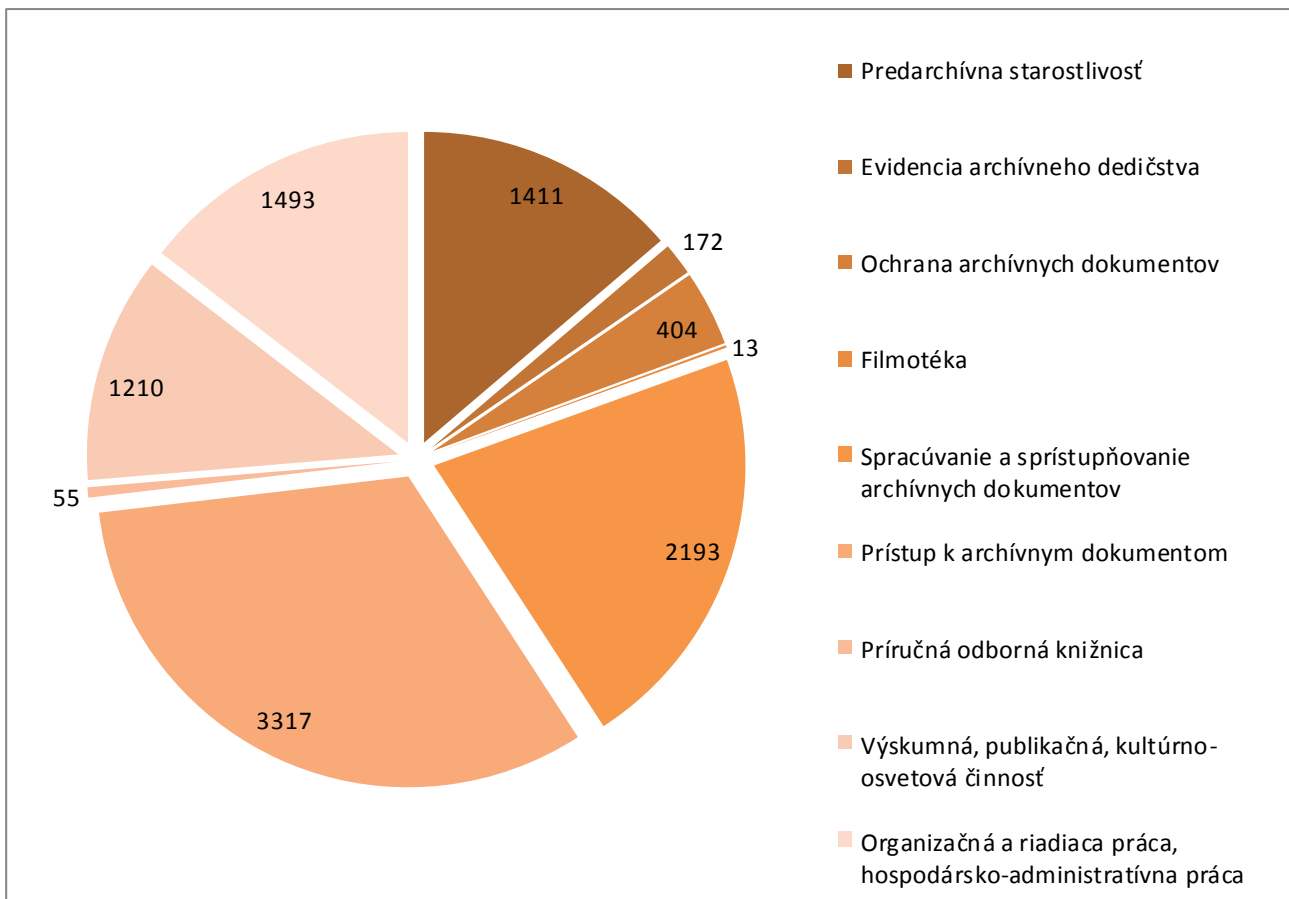
K 31. 12. 2017 je systematizovaných v Štátnom archíve v Nitre 49 systematizovaných miest, z toho 43 v štátnej a 6 vo verejnej službe. Z toho 30 zamestnancov má vysokoškolské a 19 stredoškolské a nižšie vzdelanie (z nich má 7 zamestnancov absolvovaný archívny kurz).

Stále platí, že personálne obsadenie Štátneho archívu v Nitre je napriek navýšeniu o 1 systematizované miesto nedostatočné a personálne poddimenzované, vzhľadom aj k skutočnosti, že štátny archív je druhým najväčším na Slovensku v objeme uložených AD a 1. najväčší vo vybavení správnej agendy. Personálne poddimenzovanie je citeľné prakticky na každom pracovisku vzhľadom na skladbu a rozsah archívnych fondov, neustály rast a komplikovanosť správnej agendy, rast úloh v oblasti ekonomického riadenia a zabezpečovania rezortných úloh.

V roku 2017 odpracovali zamestnanci Štátneho archívu 10 268 pracovných dní, čo je približne rovnako ako v minulom roku. Aj tento rok sa štandardne najväčší počet dní vyčerpal na zabezpečenie prístupu k archívnym dokumentom (správna agenda), a to až 3317 dní (v roku 2016 to bolo 3596 dní), na spracúvanie a prístupňovanie AD (2193 dní), organizačnú a riadiacu prácu (1493 dní, v roku 2016 1559 dní) a na predarchívnu starostlivosť (1411 dní, v roku 2016 1687 dní). Čerpanie týchto dní je porovnateľné prakticky s rokom 2016, narástlo však napríklad čerpanie dní v kultúrno-osvetovej činnosti (1210 dní), čo súvisí s aktívnou prácou štátneho archívu s verejnosťou v kultúrno-osvetovej oblasti. Výrazne menší počet dní sa čerpal iba pri Filmotéke (13 dní) a Knižnici (55 dní), čo súvisí s momentálnou nefunkčnosťou vyvolávacieho automatu na mikrofily a zmrazením nákupu kníh.

Do polovice roku 2017 pracovníci štátneho archívu čerpali na zvládnutie úloh naďalej aj nadčasy (najmä na zabezpečenie generálnej revízie, sceľovanie a dislokáciu archívnych fondov, zabezpečenie riadiacej práce a kultúrno-osvetovej činnosti).

V najbližšom časovom horizonte je potrebné personálne posilniť Štátny archív v Nitre o minimálne 5 až 6 zamestnancov na kvalitné a efektívnejšie zvládnutie pracovných úloh.

Rozpis pracovných činností na plnenie úloh vo vykazovanom roku 2017 (v dňoch)

Miništatistika činností archívu v roku 2017:

<i>Činnosť, ukazovateľ</i>	<i>Hodnota</i>	<i>Porovnanie 2016</i>
<i>štátny odborný dozor</i>	50 kontrol (plán 51)	37 kontrol
<i>reg. poriadky a plány</i>	161 schválených	117 schválených
<i>návrhy na vyradenie</i>	750	818
<i>prírastky k AF</i>	444,51 bm	225,57 bm
<i>spracovanie AF (u+i)</i>	748,54 bm	973,12 bm
<i>žiadosti o správnu informáciu</i>	4350	4081
<i>počet bádateľov</i>	862	903
<i>bádateľské návštevy</i>	1615	1817

Efektivita práce v roku 2017:

	<i>NR</i>	<i>KN</i>	<i>LV</i>	<i>NZ</i>	<i>ŠA</i>	<i>TO</i>
<i>počet ľudí</i>	18	5	7	4	9	6
<i>bežné metre</i>	11 423	4571	4882	3526	6004	3754
<i>počet žiadostí/žiadosti o správnu inf.</i>	2225/745	596/596	506/506	921/628	1166/659	1246/730
<i>bádateľské návštevy</i>	779	196	117	90	170	263
<i>spracovanie</i>	439,2	0	42,79	127	57	82,55

<i>reg. poriadky</i>	36	35	17	11	31	19
<i>návrhy na vyradenie</i>	212	91	72	117	154	104
<i>prednášky</i>	10	5	14	0	15	2
<i>publikačné výstupy</i>	50	7	48	0	9	7

2. PREDARCHÍVNA STAROSTLIVOSŤ

Na túto oblasť činnosti sa vyčerpalo 1411 pracovných dní, čo je mierny, avšak nevýrazný pokles oproti roku 2016. Naďalej sa pracovalo s čistením zoznamov pôvodcov (vyradením pôvodcov patriacich do III. kategórie) a dopĺňaním, ev. revidovaním zložiek pôvodcov v Elektronickom archíve ISEA.

Štátny archív evidoval celkovo 2372 pôvodcov registratúr. Z toho počtu v roku 2017 bolo až 932 vyradených z evidencie (pôvodcovia III. kategórie). Z celkového počtu 750 predložených návrhov na vyradenie registratúry štátny archív schválil 668 návrhov na vyradenie a 164 registratúrnych poriadkov a plánov, z toho 115 u pôvodcov I. kategórie.

Pracovníci štátneho archívu uskutočnili v rámci štátneho odborného dozoru na úseku správy registratúry celkovo 50 z celkového počtu 51 naplánovaných kontrol. Jedna kontrola sa nerealizovala z časových dôvodov.

Výkon štátneho odborného dozoru štátneho archívu u správcov registratúr opäť aj v roku 2017 prispel k zlepšeniu úrovne správy registratúry u mnohých z nich (najmä u orgánov miestnej samosprávy a škôl).

Najvýznamnejším úspechom kontrolnej a poradenskej činnosti štátneho archívu bola spolupráca s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre, ktorú štátny archív usmerňoval pri odstraňovaní nedostatkov v správe registratúry a poradenskou činnosťou pomohol pri budovaní jej nového registratúrneho strediska slávnostne otvoreného 20. 12. 2017.

3. EVIDENCIA ARCHÍVNEHO DEDIČTVA

Tomuto úseku činnosti sa venovalo 172 dní, čo je porovnateľný stav s rokom 2016. Tieto dni boli využité opäť aj tento rok na dopĺňanie údajov evidenčných listov archívnych súborov v aplikáciách Afondy a Elektronický archív (EA) a ich postupnej revízií, resp. aktualizácii údajov so skutočným stavom, čo vyplýva aj z pokračovania generálnej revízie a sceľovania archívnych fondov Štátneho archívu v Nitre (III. etapa v roku 2017).

K 31. decembru 2017 štátny archív spravoval spolu 6062 archívnych fondov a zbierok (v roku 2016 len 6009) s celkovým rozsahom 34 672 bm (v roku 2016 to bolo 34 263 bm). V správe má tiež naďalej 720 bm AD uložených u pôvodcov. Počet fondov spravovaných na základe depozitnej zmluvy sa prakticky nezmenil (191 bm).

Na základe preberacieho konania prevzal archív v roku 2016 spolu 244 prírastkov zväčša po vyradovacom konaní v celkovom objeme 353,18 bm AD, čo je o 1/3 viac ako v roku 2016. Prírastky tvorili tradične najmä archívne dokumenty orgánov štátnej správy a samosprávy, školstva a justície. V rámci akvizičnej činnosti získal štátny archív 1 archívny fond (mimoriadne cenný archívny fond advokáta a vojaka Ákoša Gyürkyho z Nitry z rokov 1832 – 1959 s obsiahlym súborom fotografií) a 2 archívne dokumenty z 18. storočia.

Úbytky archívnych dokumentov v roku 2017 v celkovom rozsahu 45,6 bm boli zapríčinené štandardne vnútorným vyradovaním a delimitáciou 2 archívnych fondov do Štátneho archívu v Trenčíne.

V roku 2017 boli vypracované a následne aj schválené posledné delimitačné návrhy súvisiace s reorganizačnou zmenou štátnych archívov v roku 2015 (týkajú sa vzájomných delimitácií so štátnymi archívami v Bratislave, Trnave a Trenčíne). K ich fyzickej realizácii dôjde v priebehu roku 2018.

4. OCHRANA ARCHÍVNÝCH DOKUMENTOV

Na ochranu AD bolo čerpaných 404 dní, čo je porovnateľný stav s rokom 2016 (502 dní). Počet čerpaných hodín sa využil na generálnu revíziu a scelovanie archívnych fondov a ich dislokáciu, ktorá v rámci III. etapy prebiehal najmä v centrále v Ivanke pri Nitre s cieľom optimalizovať uloženie tunajšie AF a eliminovať nepriaznivý stav spôsobený dlhým provizóriom existencie štátneho archívu v rokoch 1970 až 1997. V roku 2017 sa realizovala najmä rozsiahla revízia a scelenie archívnych fondov Komárňansko-ostrihomskej župy 1786-1790 (4,60 bm), Rábsko-komárňansko-ostrihomskej župy 1919-1922 (9,80 bm), Komárňanská župa II. 1919-1923 (10 bm), Verejnosprávny výbor Komárňanskej župy I. 1876-1918 (31,60 bm), Verejnosprávny výbor Rábsko-komárňansko-ostrihomskej župy 1919-1922 (2 bm), Verejnosprávny výbor Komárňanskej župy II. 1919-1923 (3 bm), Komárňanská župa III. 1938-1945 (66 bm), Verejnosprávny výbor Komárňanskej župy III. 1938-1945 (16,10 bm). Celkovo zamestnanci oddelenia OSAD presunuli pri revízii, novom uložení a scelovaní v objeme až 1,3 km archívneho materiálu.

V roku 2017 v rámci dvoch sťahovaní bolo presťahovaných aj 0,3 km archívnych dokumentov zo zrušenej pobočky v Nitre – Horných Krškanoch do priestorov v Ivanke pri Nitre. Došlo takisto k presťahovaniu knižnice s úložným objemom 2 km kníh v Ivanke pri Nitre, uloženej v depote s mobilnými regálmi, a to do skladu s pevnými regálmi presťahovanými zo zrušenej pobočky v Krškanoch s cieľom uvoľniť sklad pre sťahovanie archívnych dokumentov zo zrušenej pobočky v Nitre – Horných Krškanoch.

K výraznejším dislokáciami AD došlo aj na pracovisku Archív Komárno, kde boli dislokované fondy okresných súdov (Komárno, Stará Ďala, Pribeta), prokuratúr (Komárno, Hurbanovo) a štátnych notárstiev v objeme prác 600 bm v objekte na Elektrárenskej ulici. Pre pracovisko bolo zabezpečených 50 nových regálov s objemom 0,3 km úložnej plochy.

Na pracovisku v Leviciach tiež došlo k začatiu upratovania externého depotu na Družstevníckej ulici a k vyvezeniu kontajnera odpadu (staré kartóny, šanóny).

Pozitívnym krokom v roku 2017 bolo pokračovanie v reštaurovaní a konzervovaní AD v spolupráci so SNA v Bratislave a Štátnym archívom v Banskej Bystrici. Podarilo sa zreštaurovať dve listiny z rokov 1499 a 1526 z fondu Lüley z Luly, matriku pravoslávnej cirkvi v Komárne z rokov 1740 – 1787, privilégia mesta Nitry z roku 1632, 4 cirkevné matriky (Drženice, Kostolná Ves, Chrenovec, Nitra) z rokov 1790 až 1940, mestský protokol Topoľčian

z rokov 1774 – 1786, kroniku štátnej meštianskej školy v Topolčanoch z rokov 1919 – 1938 a zápisnicu mesta Komárno z rokov 1667 – 1686.

V roku 2017 sa pokračovalo aj v systematickej digitalizácii. Kompletne zdigitalizované boli daňové súpisy Tekovskej župy z rokov 1613 – 1763 v rozsahu 1 bm a Kronika štátnej meštianskej školy v Topolčanoch z rokov 1919 – 1938.

V rámci ochrany AD sa podarilo v roku 2017 zabezpečiť nadlimitný nákup archívnych škatúl a archívnych obalov.

V oblasti správy budov nenastali, najmä pokiaľ ide o ich fyzický stav, výraznejšie pozitíva oproti minulým rokom. Dlhodobé koncepčné neriešenie stavu archívnych budov spôsobuje ich čoraz horší fyzický stav. Najväčším problémom je kapacitná nedostatočnosť sídelných objektov archívov. Prakticky každé pracovisko musí mať z uvedeného dôvodu aj externý sklad, keďže v sídle nemá dostatočnú kapacitu voľnej úložnej plochy. Tieto sklady sú však provizórne, v zlom technickom stave a nespĺňajú kritéria pre adekvátnu ochranu AD (Komárno, Levice, Nové Zámky). Najhoršia situácia je v Komárne, kde má archív dokumenty uložené až v 7 objektoch a v Nových Zámkoch, kde nemajú prakticky žiadnu voľnú kapacitu. Situácia sa dá riešiť iba investičnou výstavbou – dostavbou nerealizovaných skladov v jednotlivých archívoch (Komárno, Nové Zámky, Levice).

Pozitívnym krokom bolo v roku 2017 realizovanie výmeny pozemku s Mestom Komárno pod objektom archívu v Komárne, ktorá umožňuje rátať s investičnou výstavbou depotu v tomto archíve.

Treba upozorniť, že nevhodnosť a roztrieštenosť uloženia AF má negatívny vplyv na niektoré pracovné činnosti a znamená zvýšené pracovné zaťaženie jednotlivých zamestnancov na pracoviskách (strata času pri presune pracovníkov, správna a bádateľská agenda, spracovávanie a evidencia AF, technická správa budov, hospodárska agenda).

Finančné prostriedky na sťahovanie zrušenej pobočky v Nitre - Horných Krškanoch do Ivanky pri Nitre zostali v roku 2017 zmrazené a náročné sťahovanie sa nerealizovalo. V roku 2017 sa však opätovne začala riešiť projektová dokumentácia na zaregálovanie 4 voľných skladov v Ivanke pri Nitre vrátane cenových ponúk.

V rámci údržby budov sa realizovalo v roku 2017 na ústrednej budove oprava vstupného schodiska, maľovka inšpekčných bytov (údržbár, svojpomocne), oprava vytopených priestorov manipulačiek, generálna oprava vykurovacieho systému, klampiarske práce a oprava svietenia. Od 1. 1. 2017 bolo štátnemu archívu pridelené aj služobné vozidlo, ktoré je výraznou pomocou aj pri presune materiálu. Na pracoviskách v Nitre a Šali boli zabezpečené kamery do bádateľne, čím sa zlepšila ochrana AD pri ich verejnom štúdiu.

V rámci ochrany archívnych dokumentov sa štandardne zabezpečovalo sledovanie fyzikálnych činiteľov v archívnych depotoch (teplota, vlhkosť, prašnosť, svetelnosť).

5. FILMOTÉKA

Na túto oblasť činnosti sa minulo len 13 dní spojených zväčša len s údržbou mikrofilmovacieho zariadenia. Od začiatku roka 2017 bolo mikrofilmovanie znemožnené pokazením vyvolávacieho automatu na mikrofilmy. Snahy o zabezpečenie nového automatu (28 000,-eur) neboli úspešné.

Na pracoviskách sa mikrofilmovanie (aj digitalizovanie) nevykonáva kvôli absencii požadovanej techniky.

6. SPRACOVANIE A SPRÍSTUPŇOVANIE ARCHÍVNÝCH DOKUMENTOV

Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov bolo aj v roku 2017 jednou z prioritných úloh štátneho archívu. Celkovo sa na túto odbornú činnosť vyčerpalo 2193 dní, čo je malý nárast oproti roku 2016 (2093 pracovných dní). Na spracúvaní a sprístupňovaní sa podieľalo aktívne až 29 zamestnancov, čo je porovnateľný stav s minulým rokom. Spracovávali sa opäť prioritné archívne fondy (fondy žúp do roku 1922, pracovných skupín pre pozemkovú reformu, magistrátov, okresných, mestských a miestnych národných výborov, obvodných notárskych úradov, fondy škôl, župných okresných súdov, krajskej prokuratúry, spolkov (FEMKE), zbierka cirkevných matrik, zbierka máp a plánov), pričom vo viacerých prípadoch išlo o pokračovanie realizácie projektov z roku 2016.

Odborní zamestnanci sprístupňujúci archívne fondy časť svojej práce venujú aj správnej agende, predarchívnej starostlivosti, riadiacim a hospodárskym prácam, čo im neumožňuje sa venovať výlučne iba tomuto druhu odbornej činnosti.

V roku 2017 bolo zabezpečených v rámci rezortnej úlohy aj 49 opisov AF podľa normy ISAD (G), čím archív splnil stanovený plán na tento rok. Zároveň sa zabehol systém kontroly opisov cez vedúceho oddelenia OSAD.

Celkovo sa v priebehu roka usporiadalo 439,8 bm, usporiadalo a zároveň inventarizovalo 190,5 bm, inventarizovalo 52,51 bm, katalogizovalo 1,44 bm, registrovalo 12,87 bm a reinventarizovalo 0,36 bm AD. Všetky archívne pomôcky sa vyhotovovali zväčša ešte stále v elektronickej podobe v programe Bach – Inventáre.

Najväčšou sprístupňovacou akciou v roku 2017 bolo kompletne usporiadanie a scelenie fondov Komárňansko-ostrihomská župa 1786-1790 (4,60 bm), Rábsko-komárňansko-ostrihomská župa 1919-1922 (9,80 bm), Komárňanská župa II. 1919-1923 (10 bm), Verejnosprávny výbor Komárňanskej župy I. 1876-1918 (31,60 bm), Verejnosprávny výbor Rábsko-komárňansko-ostrihomskej župy 1919-1922 (2 bm), Verejnosprávny výbor Komárňanskej župy II. 1919-1923 (3 bm), Komárňanská župa III. 1938-1945 (66 bm), Verejnosprávny výbor Komárňanskej župy III. 1938-1945 (16,10 bm). Tieto boli po sťahovaní v roku 1997 v rozsype a na viacerých úložných miestach. Pri fonde prebehla zároveň aj jeho generálna revízia a porovnanie so stavom podľa *Sprievodcu* z roku 1961. Výsledkom tejto práce, pri ktorej sa premanipulovalo približne 1,3 km súvisiacich s vyprázdňovaním skladu bolo kompletne usporiadanie vyššie uvedených fondov po 40 rokoch.

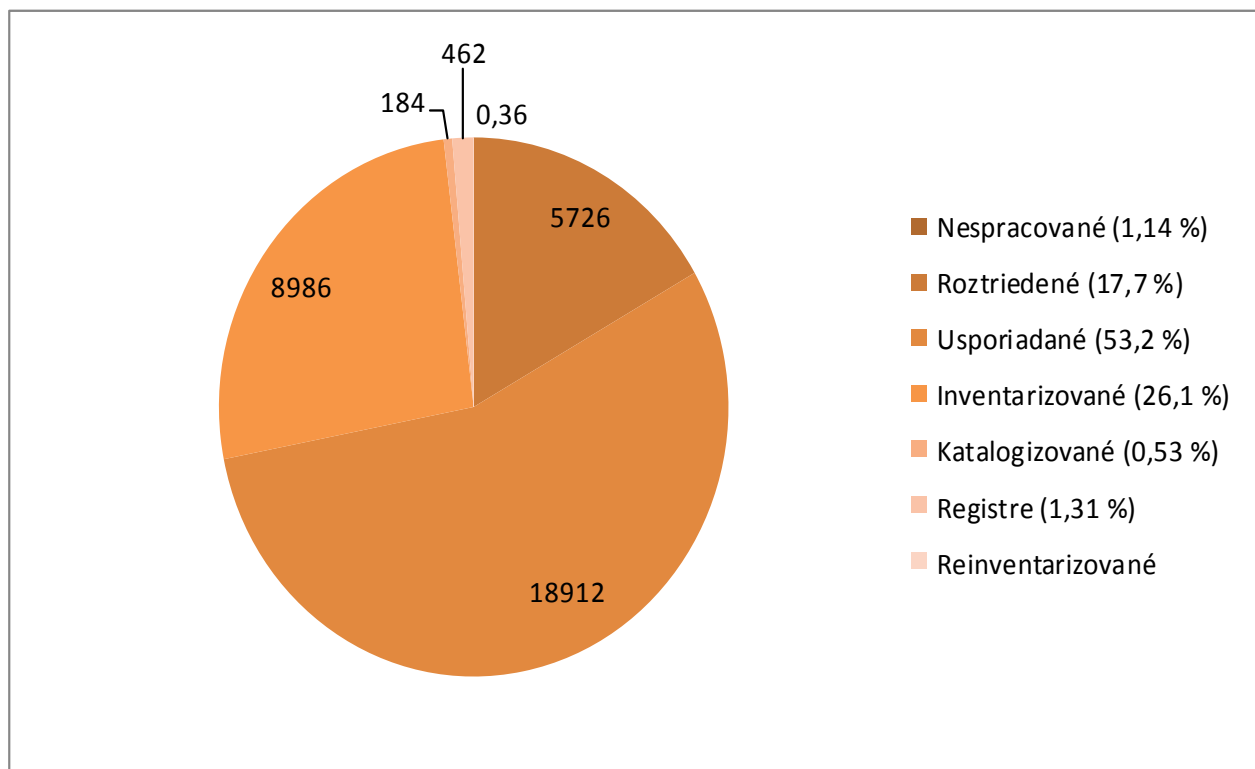
Ukončené archívne pomôcky:

- Nitrianska župa. Zbierka spolkových štatútov 1870 – 1922 (katalóg)
- Artúr Šimko (1817) 1892 – 1976 (katalóg)
- Komárňanská župa I. Kongregačné zápisnice 1619 – 1849
- Pracovná skupina pre pozemkovú reformu v Leviciach 1945 – 1950 (1954)
- Miestny národný výbor v Palárikove 1945 – 1990
- Miestny národný výbor v Žabokrekochoch 1950 - 1990
- Miestny národný výbor v Žitnej-Radiši 1960 - 1990
- Zbierka mortuárií 1799 – 1910
- Tekovsko-hontianska župa 1938 – 1945
- Krajský archív v Nitre 1949 – 1954

- Zbierka plagátov okresu Topoľčany 1900 – 2015

Prebiehajúce projekty spracovania a sprístupňovania:

- Krajská prokuratúra v Nitre 1949 – 1960
- Župný súd 1861 – 1871
- FEMKE 1891 – 1917
- ONV 1945 - 1990
 - *Levice, Nové Zámky, Topoľčany, Galanta*
- MNV 1950 - 1990
 - *Čankov, Kozárovce, Žemberovce, Palárikov, Tvrdošovce, Žitná-Radiša, Boheľov, Baloň*
- Magistráty
 - *Mestečko Veľký Meder 1628 – 1878*
 - *Magistrát mesta Komárno 1725 – 1922*
- Okresné súdy
 - *Bánovce nad Bebravou 1898 – 1914*
 - *Dunajská Streda 1952 - 1990*
- Zbierky
 - *Zbierka máp a plánov 1735 – 1964*
 - *Zbierka cirkevných matrik 1621 – 1954*

Stav spracovania archívnych dokumentov v Štátnom archíve v Nitre k 31. 12. 2017

7. PRÍSTUP K ARCHÍVNÝM DOKUMENTOM

Ide o jednu z kľúčových pracovných náplní, preto sa na tento druh činnosti v roku 2017 vyčerpalo až 3317 pracovných dní, čo je takmer 1/3 zo všetkých odpracovaných dní zamestnancami štátneho archívu. Je to opäť porovnateľný stav s rokom 2016 (3596 dní). Opäť aj rok 2017 ukázal, že Štátny archív v Nitre patrí dlhodobo medzi najvyťaženejšie archívy na Slovensku. Je to spôsobené relatívne vysokým počtom bádateľských návštev a čoraz náročnejšími nárokmi bádateľov na využívané archívne dokumenty. Štatisticky sa v roku 2017 realizovalo 1615 bádateľských návštev, z toho 66 zo zahraničia (najmä Maďarsko), čo je však mierny pokles oproti roku 2016 (1817 bádateľov). Bádateľsky najvyťaženejšou je centrála v Ivanke pri Nitre, kde sa uskutočnila takmer polovica návštev, bádateľsky vyťaženejšie sú stále aj pracoviská v Šali, Komárne a Topoľčanoch.

Najväčší bádateľský záujem je tradične o štúdium regionálnych dejín, genealógiu, dejiny školstva a hospodárstva. Zahraničné návštevy boli najmä z Maďarska, Českej republiky, Izraela, Francúzska, Nemecka, USA a Kanady, dokonca aj Japonska. Pokiaľ ide o správne podania, obsahovo sa štandardne dotýkali najmä majetkovo-právnej agendy, školskej a sociálnej agendy (zápočty rokov, kópie maturitných vysvedčení a pod.), stavebnej (stavebné a kolaudačné rozhodnutia) a matričnej agendy (výpisy matriky, podklady pre rodné listy).

Štátny archív v roku 2017 vybavil spolu 3810 písomných žiadostí v správnej agende (v roku 2016 to bolo 4081) a 225 rešerší a vydal 6476 výpisov, odpisov, potvrdení a kópií (v roku 2016 to bolo 6607). Na správnych poplatkoch sa vybralo 12 324 EUR (v roku 2016 to bolo 11 357 EUR), z toho za poplatky vybraté za služby archívu vybral 2503 EUR (kopírovanie a skenovanie dokumentov, fotenie atď.). Správne poplatky boli evidované elektronicky v module správnych poplatkov (e-kolok).

K zlepšeniu zabezpečovania služieb verejnosti na úseku prístupu k archívnym dokumentom by výrazne pomohlo modernizovanie zastaranej reprodukčnej a skenovacej techniky (tlačiarne, skenery, kopírky, počítače, čítačky mikrofilmov a pod.). Naše žiadosti v tomto smere, podané a riešené v roku 2017 niekoľkokrát, zostali nevyčíslené.

Nevypočítaná zostala (zo strany Slovenskej pošty) aj naša iniciatíva na zavedenie možnosti kúpenia e-kolku na pošte v Ivanke pri Nitre (zakúpiť je ho možné iba na poštách v mestách, t.j. len v Nitre), prípadne o zavedenie kolkomatu do Ivanke pri Nitre, čo by zefektívnilo návštevníkom možnosť zakúpenia správneho poplatku (takto musia cestovať 4 km na najbližšiu poštu do mestskej časti Nitry Horné Krškany).

8. PRÍRUČNÁ ODBORNÁ ARCHÍVNA KNIŽNICA

Positívnym krokom v roku 2017 bolo, že sa podarilo zabezpečiť odoberanie časopisu Historický časopis pre všetky pracoviská štátneho archívu a centrálny nákup kníh na konci roku 2017. Systémovo však neboli v roku 2017 na nákup kníh do príručnej knižnice pridelené žiadne finančné prostriedky. Na úseku príručnej knižnice sa vyčerpalo iba 55 dní. Túto prácu vykonávajú zamestnanci zväčša ako vedľajšiu pracovnú činnosť popri iných povinnostiach. Štátny archív eviduje k 31. decembru 2017 spolu 49 039 (v roku 2016 to bolo 48 830 titulov) publikácií. Prevažnú časť nových kníh do knižnice získal archív darom od zahraničných part-

nerov, spolupracujúcich vedeckých a kultúrnych inštitúcií zo Slovenska a darom zamestnancov archívu z vlastnej publikačnej a inej odbornej činnosti.

V roku 2017 bola presťahovaná knižnica v centrále v Ivanke pri Nitre (s úložným rozsahom 2 km), uložená v depote s mobilnými regálmi, do iného depotu s pevnými regálmi kvôli uvoľneniu depotu na sťahovanie AD zo zrušenej pobočky v Nitre – Horných Krškanoch. Týmto krokom sa pripravil priestor na presťahovanie približne 2 km AD zo zrušenej pobočky v priebehu roka 2018.

9. VÝSKUMNÁ, PUBLIKAČNÁ A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

V roku 2017 sa na tento druh pracovnej činnosti vyčerpalo až 1210 dní, čo je takmer 2-násobný počet ako v roku 2016 (602 dní). Je to veľmi pozitívne číslo, pretože tento druh činnosti umožňuje výrazne prezentovať archív smerom k verejnosti a tým prispievať k budovaniu tzv. pozitívneho imidžu archívu ako verejnej inštitúcie, ďalej prezentovať archívne dedičstvo ako kultúrne dedičstvo SR a prezentovať výsledky bádania zamestnancov archívu. V neposlednej miere aj prezentovať činnosť organizácie smerom k verejnosti.

Najviac dní sa využilo na zabezpečenie rezortnej úlohy na rok 2017 - Súpis archívnych dokumentov k výročiam 1918, 1968, 1993 ako predpríprava k realizácii aktivít archívu v roku 2018 (odborné konferencie, výstavy). Ďalších 80 hodín sa vyčerpalo na úlohu Biografický slovník. Úloha bola spojená s vypracovaním hesiel do elektronickej verzie slovníka (úloha do 31. 3. 2018).

Výskum zamestnancov archívu sa opäť sústreďoval najmä na výskum regionálnych dejín (dejiny obcí Lehota, Mikula, Tešedíkovo, Veľké Kozmálovce, Močenok), na reprezentatívnu publikáciu o Nitrianskom samosprávnom kraji (editor P. Keresteš, z archivárov štátneho archívu sa podieľali na publikácii aj M. Belej a L. Vincze), dejín archívu (referáty na konferenciu Dejiny archívov – archívy dejín), dejín cirkvi (monografia J. Kotrusovej o dejinách premonštrátskeho kláštora v Jasove), školstva a pomocných vied historických (pečate obcí okresu Dunajská Streda). V roku 2017 bola mimoriadne bohatá prezentácia archívu formou článkov v regionálnych médiách (najmä v novinách a časopisoch).

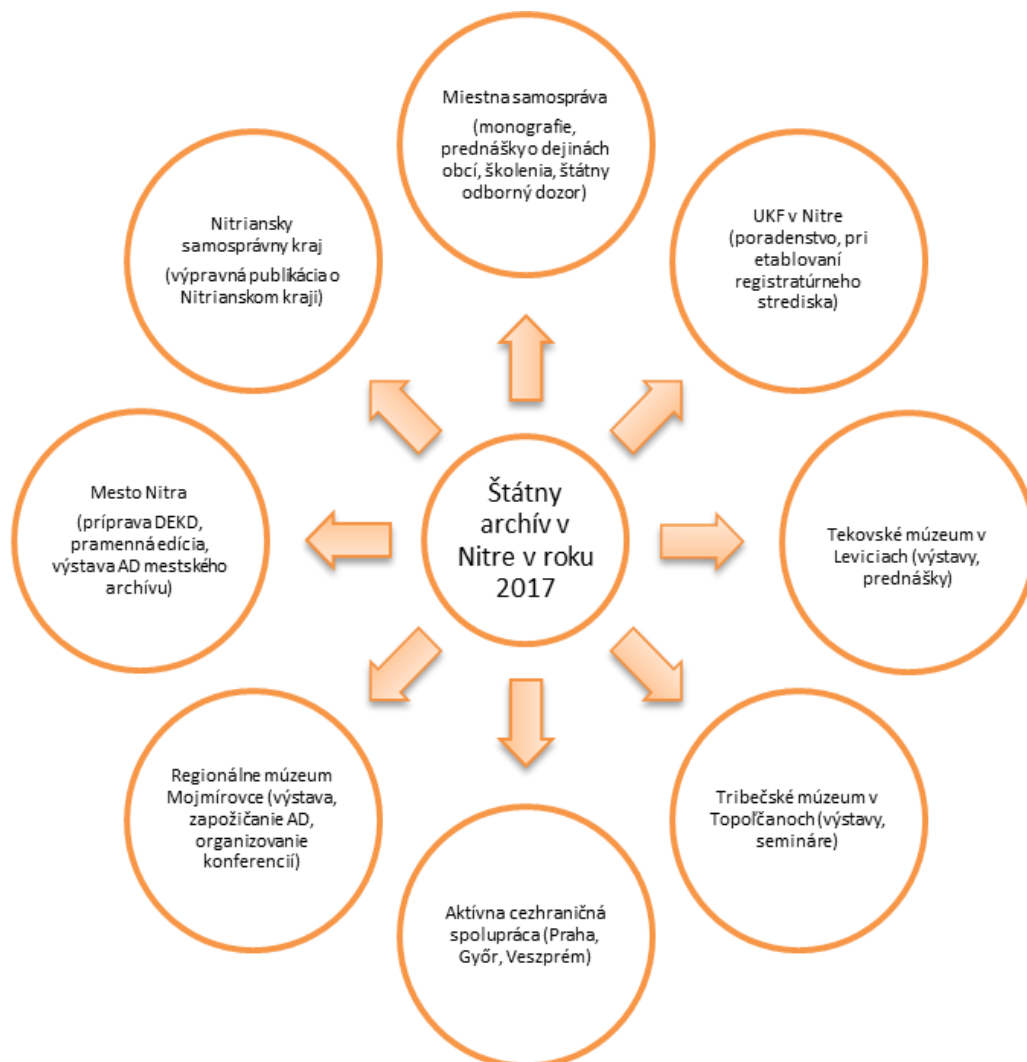
Celkovo sa autorsky zamestnanci štátneho archívu podieľali v roku 2017 na vydaní 3 monografií, 15 štúdií, 25 článkov, 9 posudkov a 1 iný výstup. Pracovisku v Komárne sa aj v roku 2017 podarilo vydať aj zborník z vlastného odborného podujatia Remeslá a živnosti v dejinách miest - Mesterségek és kisipar városaink történelmében, ktoré sa uskutočnilo v septembri 2016, ktorého zostavovateľmi boli L. Paluga a K. Répásová.

Z kolegov, ktorí sa aktívne podieľajú na publikačnej činnosti štátneho archívu možno spomenúť najmä: P. Keresteš, M. Belej, L. Holečka, V. Nováková, L. Paluga, K. Répásová, H. Grežďová, H. Pokreisová, J. Szekeresová-Kováčsová, M. Mikleová, M. Švoliková, J. Kotrusová, J. Bátorovská, L. Vincze, E. Bešinová, L. Macalíková.

Pracoviská Komárno i Šaľa úspešne v roku 2017 čerpali aj granty na usporiadanie svojich podujatí (konferencia, zborník). V roku 2017 sa takisto podarilo zabezpečiť aj prijatia zahraničných delegácií (Nitra, Šaľa, Komárno) a štúdium v zahraničí (Budapešť, pracovníci z Komárna).

Tak ako minulý rok, aj v roku 2017 štátny archív vykázal bohatú kultúrno-osvetovú činnosť. Zamestnanci zorganizovali 3 odborné podujatia s medzinárodnou účasťou (Nitra, Komárno, Šaľa), 6 samostatných výstav, 5 výstav v spolupráci, 42 prednášok, 13 výstupov pre TV, 3 výstupy pre rozhlas, 1 výstup pre film a 16 exkurzií.

Štátny archív v Nitre sa v roku 2017 aktívne zapojil aj do Dní európskeho kultúrneho dedičstva. V novembri a decembri 2017 navštívili Štátny archív v Nitre gróf József Hunyady a gróf László Erdődy z Belgicka a Viedne, ktorý si prezreli archív a rodový fond grófskej vetvy rodu Huňadyovcov z Mojmíroviec.

Spolupráca Štátneho archívu v Nitre s inštitúciami v roku 2017

Najvýznamnejšou a najmasovejšou kultúrne-osvetovou akciou štátneho archívu boli aj v roku 2017 dni otvorených dverí, ktoré sa uskutočnili na pracoviskách v Ivanke pri Nitre, Šali, Komárne a Topolčanoch. Opäť návštevnosť bola na každom tomto podujatí u každého pracoviska od 200 do 300 návštevníkov. V rámci podujatia sa uskutočnili aj samostatné výstavy najvýznamnejších dokumentov, prípadne prednášky. Súčasťou akcie boli už obligátne programy pre deti. Možno konštatovať, že z roka na rok rastie záujem o tieto podujatia.

V kultúrnej a osvetovej oblasti štátny archív aktívne spolupracoval s rôznymi kultúrnymi inštitúciami v regióne Nitrianskeho kraja (Tekovské múzeum v Leviciach, Hontianske múzeum v Šahách, Okresná knižnica v Leviciach), so samosprávou (Nitriansky samosprávny kraj, Mesto Nitra, Mesto Komárno, Mesto Levice, jednotlivé obce), všetkými typmi škôl (exkurzie,

propagačné materiály) a celoslovenskými a regionálnymi médiami (MY, SME, Pravda, TV Nitrička, Levická televízna spoločnosť, RTVS, Markíza atď.).

Aktívne sa v roku 2017 zapojil aj do budovania družobných vzťahov so zahraničnými partnermi prispievajúcimi k prehĺbovaniu vzájomných kolegiálnych a odborných vzťahov (Štátny oblastný archív v Prahe, Okresný archív v Zlíne, župné archívy v Győri, Veszpréme a Nyíregyháze v Maďarsku).

Na časť vedecko-výskumnej práce v prospech archívu a jeho zriaďovateľa vynaložili odborní zamestnanci aj v roku 2017 časť svojho súkromného pracovného času.

Treba opäť zdôrazniť, že na propagáciu archívneho dedičstva (marketing) disponuje štátny archív stále minimálnymi finančnými prostriedkami, resp. na túto kategóriu činnosti nie sú osobitne vyčlenené žiadne. Viaceré činnosti (vydávanie zborníkov, propagačných a informačných materiálov, materiálne zabezpečenie výstav) sa musia zabezpečovať cez granty samospráv a pod.

Publikačná a kultúrno-osvetová činnosť v roku 2017:

Monografie

1. Peter Keresteš: Region Nitra. Kraj histórie, slnka, vody a vína. Nitra: Nitriansky samosprávny kraj, 2017, 214 s.
2. Lukáš Paluga - Katarína Répásová: Remeslá a živnosti v dejinách miest - Mesterségek és kisipar városaink történelmében. Bratislava; Komárno : MVSR, Štátny archív v Nitre, pracovisko Archív Komárno, 2017.
3. Júlia Kotrusová: Dejiny Jasovského premonštrátskeho kláštora. Trnava: Trnavská univerzita, 2017.

Štúdie

1. Milan Belej: V prúde času. In KERESTEŠ, Peter (ed.) Region Nitra. Kraj histórie, slnka, vody a vína. Nitra: Nitriansky samosprávny kraj, 2017, s. 77-128 (v spoluautorstve s P. Kerestešom).
2. Peter Keresteš: V prúde času. In KERESTEŠ, Peter (ed.) Region Nitra. Kraj histórie, slnka, vody a vína. Nitra: Nitriansky samosprávny kraj, 2017, s. 77-128 (v spoluautorstve s M. Belejom).
3. Peter Keresteš: K lokalizácii zaniknutých stredovekých sídlisk na Dolnej Nitre (Búš, Čechy, Čierna, Etejovce, Ľutov, Piešťany, Tepličany). In BENKOVÁ, Eva - PÚČIK, Marek (ed.). Ingenii laus. Zborník venovaný jubilujúcemu prof. PhDr. Jánovi Lukačkovi, CSc. Bratislava : Univerzita Komenského, 2017, s. 159 - 190.
4. Peter Keresteš: Mikula v stredoveku. Mikola története a középkorban. In NOVÁKOVÁ, Margaréta - TÓTH, Peter (ed.). Mikula - Garammikola. Nitra: Občianske združenie Mikulčan, 2017, s. 76-87.
5. Peter Keresteš: Vývoj obce v rokoch 1526 až 1848. Mikola fejlődése 1526 és 1848 között. In NOVÁKOVÁ, Margaréta - TÓTH, Peter (ed.). Mikula - Garammikola. Nitra: Občianske združenie Mikulčan, 2017, s. 88-129.
6. Eva Bešinová: Mikula v období 1945 až 1966. In NOVÁKOVÁ, Gréta - TÓTH, Peter (ed.). Mikula - Garammikola. Monografia. Vydavateľ Občianske združenie Mikulčan, 2017, 311 str., autorka textov na s. 184 - 211.

7. Ladislav Vincze: Mikula na ceste k modernizácii v rokoch 1848 - 1918. In NOVÁKOVÁ, Gréta - TÓTH, Peter (ed.). Mikula - Garammikola. Monografia. Vydavateľ Občianske združenie Mikulčan, 2017, 311 str., autor textov na s. 130 - 151.
8. Ladislav Vincze: Mikula v prvej Československej republike 1918 - 1938. In: NOVÁKOVÁ, Gréta - TÓTH, Peter (ed.). Mikula - Garammikola. Monografia. Vydavateľ Občianske združenie Mikulčan, 2017, 311 str., autor textov na s. 152 - 169.
9. Ladislav Vincze: Mikula po Viedenskej arbitráži 1938 - 1945. In: NOVÁKOVÁ, Gréta - TÓTH, Peter (ed.). Mikula - Garammikola. Monografia. Vydavateľ Občianske združenie Mikulčan, 2017, 311 str., autor textov na s. 170 - 183.
10. Ladislav Vincze: Z histórie cirkví v Mikule. In: NOVÁKOVÁ, Gréta - TÓTH, Peter (ed.). Mikula - Garammikola. Monografia. Vydavateľ Občianske združenie Mikulčan, 2017, 311 str., autor textov na s. 214 - 233.
11. Ladislav Vincze: Z dejín školstva v Mikule. In: NOVÁKOVÁ, Gréta - TÓTH, Peter (ed.). Mikula - Garammikola. Monografia. Vydavateľ Občianske združenie Mikulčan, 2017, 311 str., autor textov na s. 236 - 249.
12. Ladislav Vincze: Románsky kostol v Leviciach – Kalinčiakove. In Pamiatky a múzeá, 2017, č. 2, s. 50 - 53.
13. Veronika Nováková: Spracovanie osobného archívneho fondu, prax a možnosti v čase virtuálnej reality. In Zborník SSA 2017, s. 133-140.

Články

1. Ladislav Holečka: Štátny archív – jeho význam v minulosti i dnes. In MY Nitrianske noviny, roč. 26, 2017, č. 21.
2. Peter Keresteš: Jubileum našej kolegyne Mgr. Terézie Féderovej. In Fórum archivárov, roč. 26, 2017, č. 3, s. 130-131.
3. Peter Keresteš: Dejiny archívov - archívy dejín. Správa o konferencii. In Mojmirovčan, december 2017, s. 11.
4. Peter Keresteš: Zabudnutého génia vytiahol na svet historik. In MY. Nitrianske noviny, roč. 26, 2017, 10. marec.
5. Peter Keresteš: Výstava o živote uhorského génia. In MY. Nitrianske noviny, roč. 26, 2017, 23. október.
6. Milan Belej: Nitriansky archív ukrýva aj Štefánikov pas. In Sme, 28. 9. 2017, s. 7.
7. Helena Grežďová: Spomienka diplomantky nielen na Elemíra Rákoša. In Zborník spoločnosti slovenských archivárov 2017. Spoločnosť slovenských archivárov Bratislava, 2017, s. 83 - 85.
8. Lucia Macalíková: Četnícka stanica v Bojnjej. In MY Topoľčianske noviny, roč. 58, 2017, č. 12, s. 4.
9. Lucia Macalíková: Četnícka stanica v Krušovciach, 1. časť. In MY Topoľčianske noviny, roč. 58, 2017, č. 15, s. 4.
10. Lucia Macalíková: Četnícka stanica v Krušovciach, 2. časť. In MY Topoľčianske noviny, roč. 58, 2017, č. 17, s. 4.
11. Lucia Macalíková: Četnícka stanica v Klátovej Novej Vsi. In MY Topoľčianske noviny, roč. 58, 2017, č. 35, s. 4.
12. Lucia Macalíková: Defibrilátor v Nemocnici v Topoľčanoch. In MY Topoľčianske noviny, roč. 58, 2017, č. 39, s. 3.
13. Soňa Šumová: V archíve priblížili históriu evanjelickej cirkvi v regióne. In MY Topoľčianske noviny, roč. 58, 2017, č. 25, s. 4.

14. Ladislav Vincze: Vyše 100-ročné kúpalisko Margita-Ilona, In My Týždeň na Pohroní, 2017, roč. 26/14, č. 22, s. 2.
15. Ladislav Vincze: Levickú verejnú plaváreň otvorili v roku 1900. In My Týždeň na Pohroní, 2017, roč. 26/14, č. 23, s. 2
16. Ladislav Vincze: Na levickom sídlisku chátra známa plaváreň. In My Týždeň na Pohroní, 2017, roč. 26/14, č. 24, s. 2.
17. Ladislav Vincze: Na sklonku 19. storočia sa do Pereca ponárali v koši. In My Týždeň na Pohroní, 2017, roč. 26/14, č. 25, s. 2
18. Ladislav Vincze: Z histórie rímskokatolíckeho kostola v Kalinčiakove. In My Týždeň na Pohroní, 2017, roč. 26/14, č. 50-51, s. 10.
19. Ladislav Vincze: Stalo sa v Leviciach pred 100 rokmi. In: My Týždeň na Pohroní, 2017, roč. 26/14, od č. 10 - č. 50. - 51.
20. Judita Szekeresová: Večery v archíve: Prednáška "Čo sa stalo pred 100 rokmi v regióne" In: Slovo Šaľanov roč. 22 č. 2 s. 8.
21. Judita Szekeresová: Deň otvorených dverí v Archíve v Šali, In: Forum 2017, č. 2, s. 55-56.
22. Judita Szekeresová: Večery v archíve: Prednáška "Čo sa stalo pred 100 rokmi v regióne" In: Slovo Šaľanov roč. 22 č. 2 s. 8.
23. Lukáš Paluga: Siedme komárňanské kolokviá historikov a archivárov. In Fórum archivárov. Roč. 26, č. 3, s. 68 - 69.
24. Ladislav Holečka: Štátny archív - jeho význam v minulosti i dnes. In MY Nitrianske noviny, roč. 26, 2017, č. 21.
25. Katarína Répásová: propagácia archívu - príspevky do tlače o podujatiach konaných MV SR, Štátnym archívom v Nitre, pracoviskom Archív Komárno – Facebook MV SR, Newsletter MV SR, regionálna tlač (Vernisáž výstavy, Putovná výstava, Deň otvorených dverí, Sympóziu, Kvíz)

Príspevky do tlače

1. Júlia Kotrusová: A Jászói monostor történelméből. In Zborník univerzity v Budapešti.
2. Lukáš Paluga: Komárňanský mestský archív v 18. a 19. storočí. In Dejiny archívov - archívy dejín. Štátny archív v Nitre 2017.
3. Judita Szekeresová: Personalities of the municipality Pered in interwar period. In Zborník UKF v Nitre.

Posudky

1. Veronika Nováková: Ákos Kántor: Hlavnoslúžnovský úrad v Šamoríne 1939 -1945 (diplomová práca FFUK Bratislava).
2. Veronika Nováková: Viktória Patuczová: Diplomatický rozbor zápisníc mesta Šamorín (bakalárska práca FFUK Bratislava).
3. Helena Grežďová: Beňová, Katarína. Dejiny školstva v Podhradí.
4. Milan Belej: Posudok projektu práce: Keresteš, Peter. Najstaršia kniha mesta Nitry 1681 - 1693. Pramenná edícia.
5. Milan Belej: Posudok štúdie: Zámek Topoľčianky na Slovensku.
6. Milan Belej: Posudok k písomnej práci k dizertačnej skúške: Hajduk, Martin. Židovská komunita na východnom Slovensku medzi dvoma vojnami (1918 - 1939). Filozofická fakulta Prešovskej univerzity.

7. Milan Belej: Posudok projektu práce: Keresteš, Peter. Najstaršia kniha mesta Nitry 1681 - 1693. Pramenná edícia.
8. Milan Belej: Posudok štúdie: Zámek Topoľčianky na Slovensku.

Iné

1. Lukáš Paluga – Katarína Répásová: Bulletin Sociálna a zdravotná starostlivosť v dejinách Komárna – Szociális és egészségügyi ellátás Komárom történetében. Bratislava; Komárno : MVSR, Štátny archív v Nitre, pracovisko Archív Komárno, 2017, ISBN 978-80-971528-6-4.

Konferencie, odborné sympózia

1. Ivanka pri Nitre – Mojmírovce, Dejiny archívov – archívy dejín, 19. – 20. 9. 2017, medzinárodná konferencia; Archív Nitra.
2. Šaľa, Vplyv reformácie na vývoj regiónu – k 500. výročiu reformácie. Medzinárodná konferencia, 8. 9. 2017; Archív Šaľa.
3. Komárno, Sociálna a zdravotná starostlivosť v premenách čias. Medzinárodné odborné sympózium, 27.-28. 09. 2017; Archív Komárno.

Dni otvorených dverí

1. Archív Nitra, 8. september 2017
2. Archív Šaľa, 8. - 9. jún 2017
3. Archív Topoľčany, 22. jún 2017
4. Archív Komárno, 28. – 29. 4. apríl 2017

Výstavy

1. Sociálna a zdravotná starostlivosť v dejinách Komárna, 27.-28. 09. 2017 Komárno; Archív Komárno.
2. Cestovanie a sťahovanie v minulosti. Výstava v rámci Európskych dní kultúrneho dedičstva v roku 2017, jún – september 2017 Ivanka pri Nitre; Archív Nitra.
3. Čo sa stalo v regióne pred 100 rokmi, 9. 9. – 31. 8. 2017 Šaľa; Archív Šaľa.
4. Vplyv reformácie na vývoj regiónu - k 500. výročiu reformácie, otvorenie 8. septembra 2017 Šaľa; Archív Šaľa.
5. Šuľany – 730. výročie prvej písomnej správy (otvorenie 29. júl 2017); Archív Šaľa.
6. Putovná výstava "Zázemie vo Veľkej vojne" (Kravany nad Dunajom, Stredná odborná škola, 17. 4. 2017; SPŠ stavebná Hurbanovo, 3. 5. 2017; Gymnázium Hansa Selyeho, Komárno, 24.5.2017; Stredná odborná škola technická, Komárno, 29.5. 2017; Súkromná stredná odborná škola s vyučovacím jazykom maďarským Kolárovo, 9.6.2017; Archív Komárno.

Výstavy v spolupráci

1. "Premeny mesta Topoľčany", Tribečské múzeum v Topoľčanoch, 04. 05. - 24. 08. 2017; Archív Topoľčany.
2. "500. výročie reformácie ECAV na Slovensku", Topoľčany, 23. 06. - 26. 6. 2017; Archív Topoľčany.
3. Projekt reformácie Maďarského národného archívu, Šaľa, 8. september 2017; Archív Šaľa.

4. Storočná pamätnica na Ľudovíta Némethyho, Obec Bojná, 08. 10. 2017; Archív Topoľčany.
5. Putovná výstava "Zázemie vo Veľkej vojne" - vernisáž, 2. marec 2017; Archív Komárno

Prednášky

1. Peter Keresteš: Appelovci – priekopníci moderného poľnohospodárstva na Slovensku. Prednáška na otvorení stálej expozície Rod Appelovcov, Regionálne múzeum Mojmírovce, 22. 9. 2017.
2. Peter Keresteš: Hnutie župných archivárov za spoločenské uznanie a zvýšenie platov v rokoch 1903 - 1911. Referát prednesený na konferencii Dejiny archívov – archívy dejín, Mojmírovce, 19. – 20. 9. 2017.
3. Peter Keresteš: Kézirat a protestáns egyház restitúciójáról Nyitra és Pozsony vármegyékben II. Rákóczi Ferenc 1705.évi mandátuma alapján. Referát prednesený na konferencii Protestáns források, családok, személyek és históriák a 16-20. századból, Győr, Győr-Moson-Sopron Megye Levéltára, Maďarská republika.
4. Peter Keresteš: Neznámy rukopis o reštituovaní farností protestantskej cirkvi v Bratislavskej stolici na základe mandátu Františka II. Rákociho z roku 1705. Referát prednesený na konferencii Vplyv reformácie na vývoj regiónu. 500. výročie začiatku reformácie, Šaľa, 8. 9. 2017.
5. Milan Belej: Župné archívne fondy z obdobia 1940 – 1945 a ich spracovanie na príklade Nitrianskej a Šarišsko-zemplínskej župy. Referát prednesený na konferencii Dejiny archívov – archívy dejín, Mojmírovce, 19. - 20. 9. 2017.
6. Ladislav Holečka: Dejiny archívu Tekovskej stolice do roku 1861. Referát prednesený na konferencii Dejiny archívov – archívy dejín, Mojmírovce, 19. - 20. 9. 2017
7. Milan Belej: Možnosti využitia archívnych fondov Štátneho archívu v Nitre z arbitrážneho územia pre skúmanie dejín Židov. Referát prednesený na Workshope: Projekty EHRI a Yerusha na Slovensku: budovanie výskumnej infraštruktúry k moderným dejinám Židov a problematike holokaustu, 9. 2. 2017, Bratislava.
8. Milan Belej: Vystahovalectvo zo Slovenska – príčiny, priebeh a pramenná základňa. Deň otvorených dverí, 8. 9. 2017 Ivanka pri Nitre.
9. Helena Greždová: Osobnosť slovenského kultúrneho života, historik prof. PhDr. Ján Lukačka, CSc., krst knihy Matúš Čák Trenčiansky. Príprava prezentácie Mgr. Helena Greždová. Miesto konania: Súkromná stredná odborná škola pedagogická Topoľčany, 7. 4. 2017.
10. Jarmila Bátovská – Marta Švoliková: Archív a jeho úlohy. 16. 1. Stredná odborná škola v Leviciach (Pod amfiteátrom), 25 osôb.
11. Marta Švoliková: Čo je archív, úlohy archívu. 28. 3. Základná škola v Bátovciach, 15 osôb.
12. Jarmila Bátovská, Marta Švoliková: História židovskej komunity v Leviciach. 4. 4. SOŠ v Leviciach, 30 osôb.
13. Jarmila Bátovská, Marta Švoliková: Vývoj Námestia hrdinov v Leviciach. 4. 4. SOŠ v Leviciach, 30 osôb.
14. Jarmila Bátovská, Marta Švoliková: Archív a jeho úlohy. Vianočné zvyky 18. 12. SOŠ v Leviciach, 12 osôb.
15. Marta Švoliková: Režisér Ján Kadár, levická kapitola života. 18. 1. Dom Matice slovenskej v Leviciach, 35 osôb.
16. Marta Švoliková: Dejiny tlačiarň v Leviciach. 15.3. Dom MS v Leviciach, 30 osôb.

17. Marta Švoliková: História židovskej komunity v Leviciach, 3.5. Dom MS v Leviciach, 42 osôb.
18. Marta Švoliková: Osudy sochy generála M. R. Štefánika v Leviciach, 7. 6. Dom MS v Leviciach, 33 osôb.
19. Marta Švoliková: M. R. Štefánik, astronóm, vedec, diplomat, 23. 10. Cirkevná ZŠ v Leviciach, 70 detí.
20. Ladislav Vincze: Archívy, pramene na internete, spolupráca so slovenskými a zahraničnými organizáciami. Prednáška na Seminári regionálnych historikov 17. 11. 2017 v Hronovciach.
21. Ladislav Vincze: Dejiny tekovskej, hontianskej a ostrihomskej župy do roku 1918. Prednáška na Seminári regionálnych historikov 17. 11. 2017 v Hronovciach.
22. Jarmila Bátovská, Marta Švoliková: Pobyť G. Husáka na konci roka 1944 v Žembe-rovcich. Prednáška na Prezentácii knihy Husák v odboji a SNP 1938 - 1945 autora Tomáša Černáka a Martina Mocka, 15. 6. 2017, bádatelňa archívu, 40 osôb.
23. Jarmila Bátovská, Marta Švoliková: História pestovania moruše čiernej v regióne. Prednáška na workshope Moruša čierna v regióne a využitie jej plodov, ktorý bol organizovaný v archíve dňa 3.11.2017 v spolupráci so SOŠ v Leviciach (Pod amfiteátrom), 25 osôb.
24. Veronika Nováková: Dejiny obce Šuľany (Šuľany 29. júl 2017 Dom kultúry).
25. Veronika Nováková: Dejiny obce Jahodná (Jahodná, 15. marec 2017 Dom kultúry)
26. Veronika Nováková: Okres Šaľa v roku 1916 (Šaľa, 12 február 2017, konferenčná miestnosť Archívu Šaľa).
27. Judita Szekeresová: Krátke dejiny židov v Tešedíkove (pamätník Holocaustu v Tešedíkove 15. august 2017).
28. Hildegarda Pokreis: Dejiny cukrovaru v Sládkovičove (Sládkovičovo, 29. november 2017 Dom kultúry).
29. Lukáš Paluga: Komárňanský mestský archív v 18. s 19. storočí, Dejiny archívov - archívy dejín, 20.09.2017, Mojmírovce.
30. Lukáš Paluga: Núdzni a komárňanské špitály v 18. storočí, Sociálna a zdravotná starostlivosť v premenách čias, 28.09.2017, Komárno.
31. Katarína Répásová: Starostlivosť o siroty v Komárne v medzivojnovom období. Prednáška na sympóziu Sociálna a zdravotná starostlivosť v premenách čias, 28.09.2017, Komárno.
32. Katarína Répásová: Vedomostný kvíz „Sociálna a zdravotná starostlivosť v premenách čias“ (kvíz v spolupráci s ROS Komárno) - príprava kvízu.
33. Oľga Kasalová, Lukáš Paluga, Katarína Répásová, Monika Táborová: Vedomostný kvíz „Sociálna a zdravotná starostlivosť v premenách čias“ (kvíz v spolupráci s ROS Komárno), 4.10.2017, žiaci ZŠ a študenti stredných škôl, 7 družstiev.
34. Katarína Répásová: I. svetová vojna - prednáška (Kravany nad Dunajom, Stredná odborná škola, 17. 4. 2017, SPŠ stavebná Hurbanovo, 3. 5. 2017, Gymnázium Hansa Seelyeho, Komárno, 24. 5. 2017, Stredná odborná škola technická, Komárno, 29. 5. 2017, Súkromná stredná odborná škola s vyučovacím jazykom maďarským Kolárovo, 9.6.2017).
35. Veronika Nováková: Archívy na Slovensku v medzivojnovom období (Mojmírovce, Medzinárodná konferencia 19. september 2017).
36. Veronika Nováková: Nové možnosti scelovania archívnych fondov vo virtuálnej podobe (Bratislava, Medzinárodná konferencia Memory 25. október 2017).

37. Veronika Nováková: Dokumenty k výmene obyvateľstva po roku 1945 (Nyíregyháza, Medzinárodná konferencia, 28. september 2017).
38. Veronika Nováková: Spolupráca dvoch archívov - spomienka na Ferencu Nagya riaditeľa Archívu Szabolcs Szatmár Beregskej župy (Nyíregyháza, Medzinárodná konferencia 20. november 2017).
39. Veronika Nováková: Kultúrno-osvetová práca Archívu Šaľa – skúsenosti z oblasti archívnej pedagogiky (Veszprém, Medzinárodná konferencia 14. február 2017).
40. Hildegarda Pokreis: Dejiny cukrovaru v Sládkovičove (Sládkovičovo 29. november 2017 Dom kultúry).
41. Judita Szekeresová Kováčsová: Zdravotníctvo v Tešedíkove v medzivojnovom období (Komárno, Medzinárodná konferencia 28.septembra 2017).

10. ORGANIZAČNÁ A RIADIACA PRÁCA

V tejto oblasti bolo vyčerpaných 1493 pracovných dní, čo je porovnateľný stav s rokom 2016. Tento úsek činnosti opäť súvisí najmä s činnosťou riaditeľa archívu, vedúcich oddelení a pracovísk a ich aktivitami súvisiacimi s riadením archívu a pracovísk v personálnej a hospodárskej oblasti. Je snahou pokračovať v zefektívnení a racionalizácii výkonu pracovných činností v archíve, ako aj posilnenie tímového riadenia archívu a budovanie dobrých pracovných vzťahov. Ťažisko tejto práce spočívalo aj tento rok vo vedení rôznych typov porád archívu (mesačné porady riaditeľa a vedúcich, interné porady vedúcich a pod.), konzultáciách s pracovníkmi archívu pri plnení ich pracovných úloh, kontrole ich činnosti a jej vykazovaní, ďalej v odborných konzultáciách s odborom archívov a registratúr MV SR, v sledovaní čerpania rozpočtu a v riešení ekonomických a administratívnych vecí archívu s CP NR a ISS a. s. zabezpečujúcich údržbu. Časť pracovných dní odčerpalo riešenie technického stavu budov archívu. Do tejto časti boli zahrnuté aj práce súvisiace s prácami s vlastnou registratúrou, prácami spojenými s podávaním grantov, evidovaním a používaním aplikácie Fabasoft, využívanie služobného vozidla a referentských vozidiel, riešenie materiálno-technických potrieb (evidencia dochádzky a stravných lístkov, objednávanie materiálu a riešenie požiadaviek CP NR a práce, súvisiace s technickým zabezpečením a ochranou budovy archívu a inventarizáciou majetku.

V rámci vzdelávania zamestnancov zamestnávateľom sa zamestnanci zúčastnili aj tento rok viacerých školení (školenie k registratúrnemu poriadku, elektronický archív, IS Fabasoft, metodický deň, adaptačné vzdelávanie). Dvaja pracovníci sa zúčastnili aj Letnej školy maďarského jazyka. Zamestnanci sa tiež počas roka zúčastnili aktívne alebo pasívne niekoľkých odborných seminárov a konferencií a svojou účasťou podporili vlastné konferencie. Aktívne sa zúčastnili 23.-25.5. 2016 aj Archívnych dní v Martine.

Viacerí zamestnanci aktívne pracovali ako členovia odborných komisií ministerstva a pracovných skupín pre aplikačné programy. P. Keresteš pracoval naďalej v Akvizičnej, Delimitačnej a od konca roka 2017 aj v Heraldickej komisii, ďalej v pracovnej skupine pre aplikáciu Evidencia pečatí a pečatidiel, V. Nováková v Delimitačnej komisii, M. Belej, T. Féderová, E. Gábrišová, H. Greždová v komisii pre Afondy, L. Holečka a J. Szekeresová v pracovnej skupine pre aplikáciu Knižnica.

Možno konštatovať, že spolupráca s Centrom podpory v Nitre je na výbornej úrovni, a prakticky každým rokom za zlepšuje riešenie požiadaviek štátneho archívu. Problém

možno vidieť skôr v prílišnej centralizácii fungovania ministerstva, ktoré v niektorých oblastiach nie je efektívne, resp. sa ukazuje ako ťažkopádne.

ZÁVEREČNÉ HODNOTENIE

Možno konštatovať, že výkon odborných činností štátneho archívu bol v roku 2017 zabezpečený na kvalitnej úrovni. Vysoko pozitívne možno hodnotiť úspechy archívu v kultúrno-osvetovej oblasti, vďaka ktorej sa darí čoraz citelnejšie zviditeľňovať štátny archív v očiach verejnosti, jednotlivých samospráv a propagovať jeho činnosť. Globálne však treba naliehavo riešiť zo strany ministerstva 1) koncepčné riešenie budov a ich údržby, 2) revitalizáciu zastaraného technického vybavenia štátneho archívu (multifunkčné zariadenia, tlačiarne, kopírky, skenery), ktoré patrí medzi základné pracovné prostriedky zamestnancov na výkon svojej odbornej činnosti, ale je aj potrebný pre napredovanie potrebnej digitalizácie archívnych dokumentov a 3) zabezpečenie vlastných finančných prostriedkov (napr. v rozpočte nákladového strediska) na vedecko-výskumnú, propagačnú a marketingovú činnosť archívov.

Záverom možno poďakovať všetkým zamestnancom Štátneho archívu v Nitre za ich kvalitné plnenie služobných úloh, najmä tým, ktorí pre archívnictvo neváhajú obetovať aj nadprácu v rámci vlastného súkromia.

V Ivanke pri Nitre, 20. apríla 2018

PhDr. Peter Keresteš, PhD.
riaditeľ Štátneho archívu v Nitre

OBRAZOVÁ PRÍLOHA

- Deň otvorených dverí, 8. 9. 2017, Ivanka pri Nitre

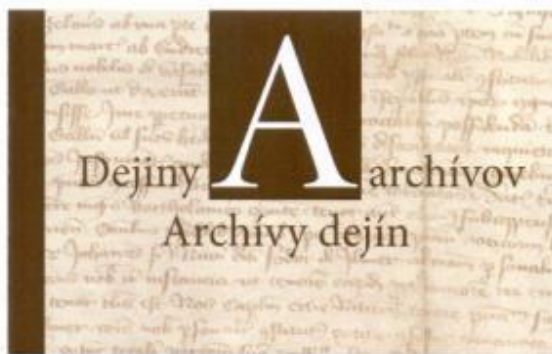
- Deň otvorených dverí, 8. 9. 2017, Ivanka pri Nitre

ŠTÁTNY ARCHÍV V NITRE

si Vás dovoľuje pozvať na odbornú konferenciu
s medzinárodnou účasťou

Odborná konferencia s medzinárodnou účasťou venovaná problematike dejín archivov a archívniectva je usporiadaná pri príležitosti 20. výročia otvorenia Štátneho archívu v Nitre v nových účelových priestoroch v Ivanke pri Nitre.

Miesto konania: Regionálne múzeum Mojmirovce,
Za parkom 887/23, 951 15 Mojmirovce.

Organizačné pokyny: Na konferenciu je potrebné, okrem prednášateľov, prihlásiť sa (z kapacitných a organizačných dôvodov) na nižšie uvedené emailové adresy.

Ubytovanie: Odporúčame Vám využiť nasledovné možnosti:

Penzión Bruder Mojmirovce, +421 905 574 534,
info@penzionbruder.sk

Hotel Thermal Páňny Resov, +421 917 350 615,
info@thermalresov.sk

ABC Hotel Nitra-Doľné Krškany, +421 948 949 000,
recepacia@abchotel.sk

Informácie: Peter.Keresztes@minv.sk
Milan.Belej@minv.sk
+421 915 749 421, + 421 907 835 289

Partneri:

19. – 20. september 2017
Regionálne múzeum Mojmirovce

- Konferencia „Dejiny archivov – archivy dejin“, 19. – 20. 9. 2017 Mojmirovce

**Konferencia „Vplyv reformácie na vývoj regiónu – k 500. výročiu reformácie,
8. 9. 2017, Archív Šaľa**

- **Otvorenie výstavy k dejinám reformácie, 8. 9. 2017, Archív Šaľa**

- workshop o História pestovania moruše čiernej v regióne, 3. 11. 2017, Archív Levice

- Prezentácii knihy Husák v odboji a SNP 1938 - 1945, 17. 6. 2017, Archív Levice

- **Seminár k jubileu prof. PhDr. Jána Lukačku, CSc., 7. 4. 2017, Archív Topolčany**

- **Stretnutie s kolegami zo Štátneho okresného archívu v Zlíne, Archív Topolčany**

- Putovní výstava "Zázemie vo Veľkej vojne, apríl – máj 2017, Archív Komárno

- Vedomostný kvíz so študentmi „Sociálna a zdravotná starostlivosť v premenách čias“, Archív Komárno

- **Návšteva Józsefa Hunyadyho (Belgicko) a Lászlóa Erdődyho (Rakúsko) v Štátnom archíve v Nitre v novembri 2017**

- Športový deň pracovníkov Štátneho archívu v Nitre v Topolčiankach, máj 2017